

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No:1967/17

Karar No:1967/42

Karar Tarih:28/11/1967

Resmi Gazete tarih/sayı:18.6.1968/12927

İtirazda bulunan : Bigadiç Sulh Ceza Mahkemesi,

İtirazın konusu : 6831 sayılı Orman Kanununun 116. maddesinin "C" bendinin Anayasa'nın 36. maddesine aykırı olduğu kanısı ile. iptali istemidir.

OLAY :

Bahçesinden yaş ceviz ağacını izinsiz kesip kaçak olarak sattığı iddia edilen sanık hakkında 6831 sayılı Orman Kanununun 91/1. maddesi uyarınca kamu dâvası açılmıştır.

Bigadiç Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan duruşmada; sanığa isnat olunan fiilin, vasıf ve mahiyeti ile oluşa ve bilirkişi beyanına göre, sü-butu halinde Orman Kanununun 116. maddesinin "C" bendine uygun olduğu ve sözü geçen bendin ise Anayasa'nın 36. maddesine aykırı bulunduğu kanısına varıldığı" belirtilerek iptali için 44 sayılı Kanunun 27. maddesi gereğince Anayasa Mahkemesine başvurulmasına ve duruşmanın geri bırakılmasına 5/5/1967 gününde karar verilmiştir.

İlk inceleme:

Anayasa Mahkemesi içtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca yapılan ilk incelemede görülen eksikliklerin tamamlanmış olduğu anlaşıldığından işin esasının incelenmesine 25/5/1967 gününde oybirliğiyle karar verilmiştir.

Esasın incelenmesi:

Esas hakkında düzenlenen rapor, Mahkemenin gerekçeli kararı, dosyadaki kâğıtlar, ilgili kanun ve Anayasa hükümleri ve gerekçeleri okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

6831 sayılı Orman Kanununun 116. maddesinin itiraz konusu "C" bendi, bu maddenin (D, F, G) fıkralarında yazılı yerlerde bulunan ağaç ve ağaççıkların pazar yerlerine götürüp satılabilmesini damga ve nakliye işlerine bağlı tutmuştur, Son fıkrasında da, bu hükme aykırı hareket edenlerin, aynı Kanunun 109. maddesine göre cezalandırılacağı ve malların zorla alınacağı bildirilmektedir.

Bu hükmün kanuna, pazar yerlerine satış için getirilen ağaç ve ağaççıkların kaçak olanlarının, kaçak olmayanlarından kolayca ayırt edilebilmesini ve böylece kaçakçılığın önlenerek ormanların korunmasını sağlayıcı bir tedbir olarak, kamu yararı amacıyla konulmuş olduğu açıkça anlaşılmaktadır. İtirazın dayandığı Anayasa'nın 36. maddesinde ise, herkesin mülkiyet ve miras haklarına sahip olduğu, bu hakların ancak kamu yaran amacıyla ve kanunla sınırlanabileceği, mülkiyet hakkının kullanılmasının toplum yararına aykırı olamayacağı yazılıdır. Görülüyorki Anayasa, mülkiyet hakkının kanunla ve kamu yararı amacıyla sınırlanabileceği esasını kabul etmiş bulunmaktadır. Bu sınırlamanın kamu yaran amacıyla olsa bile Anayasa'nın 11. maddesi gereğince hakkın özüne dokunmaması lâzım geldiği şüphesizdir. İtiraz konusu bentte yazılı orman sayılmayan sahipli yerlerden kesilen ağaç ve ağaççıklar üzerindeki mülkiyet hakkını sınırlama ise, bunların pazar yerlerine götürüp satılabilmelerinin yalnız damga ve nakliye işlemine bağlı tutulmasından

Esas No:1967/17
Karar No:1967/42

ibaret olan bu işlemlerin başvurma gününden başlayan bir ay içinde sonuçlandırılmasının zorunlu kılınmasına ve bu zorunluğa uyulmamasından ötürü zarara uğranması haline karşı da kanun yollarının açık bulunmasına göre mülkiyet hakkının özüne dokunan bir nitelik taşımamaktadır. Üstelik Anayasa, 131. maddesinde Devlete, ormanların korunması ve ormanlık sahaların genişletilmesi, için gerekli kanuni an koyması ve tedbirleri almayı emretmektedir. Bu bakımdan da itiraz konusu hüküm bir Anayasa ödevini yerine getirmektedir. Bu tedbirlere uymayanlar için ceza müeyyidesi konulması bu ödevin bir gereğidir. Bu nedenlerle itiraz konusu hükmün Anayasa'ya aykırı bir yönü yoktur. Yerinde olmayan itirazın reddi gerekir.

SONUÇ:

6831 sayılı Orman Kanununun 116. maddesinin "C" bendinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine 28/11/1967 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
İbrahim Senil

Başkanvekili
Lütfi Ömerbaş

Üye
Salim Başol

Üye
Feyzullah Uslu

Üye
A.Şeref Hocaoğlu

Üye
Fazlı Öztan

Üye
Celâlettin Kuralmen

Üye
Hakkı Ketenoğlu

Üye
Sait Koçak

Üye
Muhittin Taylan

Üye
İhsan Ecemiş

Üye
Recai Seçkin

Üye
Ahmet Akar

Üye
Halit ZARBUN

Üye
Muhittin GÜRÜN